

Premieåterbäring 2017

Alla våra direktplacerade försäkringar har avtal med möjlighet till premieåterbäring. Den är 25 % av icke utnyttjad premie, dvs. den premie som finns kvar efter avdrag för skadekostnader och Kommunassurans fasta kostnader.

För de direktplacerade försäkringsavtal som löpte under 2017, har premieåterbäring blivit utbetald under 2018 med 4,5 mkr vilket motsvarar 9,9 % av årspremien för ifrågavarande kommuner.

Brandlarm i skolor

I förra informations- och nyhetsbrevet skrev vi om antalet skolbränder som har ökat i Sverige. Efter den artikeln har det inträffat flera mindre skolbränder men också en stor skolbrand i Uppsala, vilken många medier rapporterat om. Branden började på natten när skolan var stängd. Den aktuella skolan var försedd med ett utrymningslarm/lokallarm. (Se även separat artikel nedan)

På förekommen anledning vill vi uppmana alla försäkringstagare att se över brandlarmen i skolorna. Vår rekommendation är att alla skolor ska ha brandlarm som är direktkopplade till räddningstjänsten. För de skolor som enbart har utrymningslarm rekommenderar vi en uppgradering till direktkopplade brandlarm. Gör en för kommunen rimlig tidplan för uppgraderingen och se till att följa tidplanen.

Levande ljus

I vårt villkor har vi säkerhetsföreskriften, pkt 1.9.2.12 som avser levande ljus. Den är högaktuell nu när årets mörkaste tid precis har börjat. Många vill höja mysfaktorn på arbetsplatsen genom att tända levande ljus.

- Levande ljus får aldrig lämnas i lokal utan uppsikt. Utan uppsikt menas i detta sammanhang att minst en person ska ha fysisk närvaro i rum/lokal där levande ljus brinner. Vid användande av levande ljus ska ljusen placeras på säkert avstånd från gardiner och annat brännbart. Använd brandsäkra och stabila ljusstakar.

Kommentar:

Vi rekommenderar att man aldrig använder levande ljus/värmeljus inom kommunens lokaler utan övergår till batteridrivna ljus/värmeljus istället. Den som tänder ett levande ljus har personligt ansvar att ljuset blir släkt.

Om säkerhetsföreskriften inte har iakttagits, minskas den sammanlagda ersättningen enligt påföljden som omnämns i försäkringsvillkoren/försäkringsbrevet.

Storbrand del 3

Att förhindra – Långsiktig Strategi

I Sverige inträffar varje år i genomsnitt ca 15 bränder i kommersiella fastigheter, där en brand spridit sig förbi startutrymmet till att innefatta hela byggnaden. En sådan brand, som oftast medför totalskada av byggnaden, kallas ibland "storbrand" och under 2018 publicerar vi en artikelserie i tre delar på detta tema.

I den första artikeln belyste vi de faktorer som bidrar till att en brand utvecklas till en storbrand. Vi belyste också det faktum att våra byggreglers främsta fokus är personsäkerhet och inte egendomsskydd. Detta innebär att det i många typer av byggnader och verksamheter krävs aktiva val för att höja egendomsskyddet och för att minska risken för storbrand. Ett exempel på en sådan åtgärd är att installera ett brandlarm som är vidarekopplat till räddningstjänsten och inte bara ett lokalt utrymningslarm. Den marginella kostnaden för denna åtgärd innebär en avsevärd reduktion för risken att drabbas av en storbrand.

I den andra artikeln gavs en inblick i vad som händer efter branden, i arbetet med restvärdesräddning och skadereglering. En viktig punkt som både restvärdesledare och skadereglerare tryckte på var att verksamheter som har en handlingsplan för nödlägen återhämtar sig snabbare och med lägre omkostnader. Handlingsplanen behöver inte vara omfattande. Det som är viktigt är att den stäcker sig längre än att bara beröra själva utrymningskedet och även inkluderar vilka prioriteringar och åtgärder som ska genomföras under de närmaste timmarna och dagarna efter en större brand. Denna tredje och sista artikel på temat fokuserar på hur man på ett strategiskt och långsiktigt sätt kan arbeta för att minska risken för att storbränder inträffar.

Storbrand - ett aktuellt tema!

Natten till måndagen den 8 oktober i år utbröt en brand i Gottsundaskolan i Uppsala. Det resulterade i att två av skolans tre byggnader totalförstördes. Den tredje byggnaden är rök- och vattenskadad och kommer behöva saneras kraftigt för att förhoppningsvis kunna användas igen. Några veckor tidigare rapporterade Brandskyddsföreningen att antalet skolbränder i Sverige ökat med 47 % på två år, med en uppmaning till riksdags- och kommunpolitiker att agera för att vända utvecklingen.

Bild Gottsundaskolan. från SVT Nyheter 2018-10-10

Vad är risken?

Skolor är ett typiskt exempel på verksamhet där byggreglerna inte tar så stor hänsyn till egendomsskyddet. Risken om man inte är medveten om detta är att möjligheten att få till ett bra egendomsskydd vid en tidpunkt då kostnaden för detta är som lägst missas.

Om vi fortsätter med skolor som exempel så ställs det inte krav på brandlarm vidarekopplat till räddningstjänsten i våra byggregler. Gottsundaskolan i Uppsala är ett exempel där det endast fanns ett lokalt utrymningslarm som inte var vidarekopplat. Är skolbyggnaden i ett eller två våningsplan är det dessutom godtagbart att bygga ytterväggar av brännbart material. Eftersom offentliga verksamheter och i synnerhet skolor löper ökad risk att utsättas för anlagda bränder medför brännbara ytterväggar och takfötter också en ökad risk att en brand får stora konsekvenser. Enligt en preliminär rapport från försäkringsbolaget som haft hand om Gottsundaskolan så väntas skadekostnaden landa på 100 miljoner kronor. Utöver kostnader för projektering och byggnation tillkommer det avbrott i verksamheten, som ofta innebär negativ påverkan på personal, barn, elever och alla andra som indirekt berörs. Även i de fall då en brand inte leder till att en byggnad brinner ner är skador från vatten och rök ofta så pass omfattande att verksamheter måste flytta ut under lång tid.

Ur ett försäkringsperspektiv handlar det också om att försäkringsbolagens riskaptit för skadedrabbade verksamhetstyper över tid sjunker, vilket kan leda till premieökningar även för försäkringstagare som inte själv har drabbats av skada. I detta avseende är det av stort värde om man som försäkringstagare kan visa att man aktivt jobbar med skadeförebyggande åtgärder – att man sätter sig själv i förarsätet för att påverka sannolikhet och konsekvens av skador.

Strategi: sätt er i förarsätet!

Att sitta i förarsätet handlar om att vara aktiv, att välja väg och ta beslut om vilka risker man accepterar och inte accepterar och därmed undviker eller reducerar. För att sätta sig i förarsätet avseende risk för storbrand rekommenderar vi att:

- Beakta egendomsskydd vid ny- och ombyggnation. Planera redan i tidigt skede under projekteringen vad ni vill och kan göra för att höja nivån på egendomsskyddet oavsett vad byggreglerna anger som acceptabel nivå. Det som alltid bör övervägas är installation av brandlarm vidarekopplat till räddningstjänsten.
- Genomför en riskanalys av befintliga verksamheter och fastigheter. Dels för att få status på den nuvarande nivån på brandskyddet men även för att kunna ta välgrundade beslut om huruvida ni anser att risken för storbrand är under kontroll eller om riskreducerande åtgärder behöver genomföras.
- Skapa förutsättningar för era olika verksamheter att bedriva ett effektivt systematiskt brandskyddsarbete (SBA). I många verksamheter upplevs tyvärr det systematiska brandskyddsarbetet som tungrott och jämfört med allt annat som ska göras hamnar det långt ner på "att göra-listan". Med dessa förutsättningar riskerar det arbete som ändå utförs att bli administrativt snarare än praktiskt. Personer med ansvar för SBA behöver rätt förutsättningar i form av underlag, tid och utbildning för att det ska fungera i praktiken. Administration kopplat till SBA ska så långt som möjligt minimeras. Det som gör skillnad, avseende risk för brand, är de aktiviteter som utförs inom ramen för SBA - det vill säga brandskyddsronder, åtgärdande av noterade brister, test av brandskyddssystem, utbildningar etc.

- Sätt upp mål för ert SBA med syfte att inte bara uppfylla samhällets minimikrav utan att över tid kontrollera och minska brandrisker. Räddningstjänstens tillsyn av SBA handlar ofta om att se till så att det finns dokumenterad organisation och policys samt att egenkontroller utförs. Vill man sikta högre och sätta sig själv i förarsätet är det relevant att ställa sig frågan ”Hur bra är vi på SBA?” och ”Vad kan vi göra bättre?”. Parametrar som kan användas för att mäta detta är t.ex. antal brandtillbud, hur väl aktiviteter utförs i förhållande till årsplaner, hur snabbt brister åtgärdas etc. Ett effektivt sätt att göra denna typ av uppföljning är att ha en formell årsavstämning av arbetet – har vi gjort det vi ska? Vad har funkant bra/mindre bra och vad kan vi göra bättre till nästa år? Om ni behöver stöd i arbetet med att effektivisera eller utföra revision av SBA inom en förvaltning kan ni kontakta Kommunassurans för att få denna typ av stöd.

- Var aktiva i arbetet att förebygga anlagda bränder. Detta är och kommer i överskådlig framtid vara den vanligaste orsaken till storbränder i kommunala fastighetsbestånd. Det gäller att försvåra och inte bjuda in till att anläggande av brand. Säkerställ att det inte finns lastpallar, emballage eller annat brännbart material som enkelt går att flytta på eller står i anslutning till en fasad. Att undvika insynsskyddade och dåligt upplysta utemiljöer är också en bra grund för att inte inbjuda till denna typ av handlingar. Ligger byggnaden i ett område där det ofta förekommer skadegörelse eller kriminalitet bör fysiska åtgärder övervägas. Exempel på detta är kameraövervakning, okrossbara fönster i markplan, obrännbar fasad och takutsprång samt installation av ett automatiskt brandlarm med detektorer i takfot och rum i markplan med fönster mot det fria. Samverkan med andra verksamheter och myndigheter i närområdet så som polis, socialtjänst och föräldragrupper skapar också goda förutsättningar för att tillsammans minska risken för anlagd brand.

Avslutningsvis

Ett vanligt sätt att se på risk är att väga samman sannolikheten för att något ska inträffa med konsekvensen om det inträffar. Rent matematiskt är det ett linjärt samband men eftersom det ofta är människor och inte en dator som värderar risk så blir värderingen inte alltid linjär och logisk. Vi människor tenderar nämligen att lägga större fokus på att minska risker som har hög sannolikhet att inträffa, men som har relativt låg konsekvens jämfört med en risk som har låg sannolikhet men allvarlig konsekvens. Det handlar till viss del om människans begränsade förmåga/intresse att värdera saker som vi uppfattar ligger långt i framtiden (vilket vi gör när något bedöms ha låg sannolikhet) och till viss del om att vi har svårt att greppa de totala konsekvenserna när dessa är väldigt omfattande. När det kommer till risk för storbrand måste vi vara medvetna om detta och inte underskatta risken på grund av låg sannolikhet eller svårdefinierad allvarlig konsekvens. Slutsatsen kan mycket väl vara att risken bedöms som tolerabel. Det viktiga är att grunda detta beslut på rätt information och förutsättningar.

Vi hoppas att vi med denna artikelserie på temat Storbrand har skapat medvetenhet, inspirerat och gett tips på åtgärder och strategier inom ett område som behöver tas på allvar av försäkringsbolag, försäkringstagare och samhället i stort.